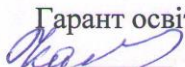

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. С. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра фінансів, обліку і оподаткування (№ 604)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

(підпис) Т. В. Калінеску
(ініціали та прізвище)

« 28 » серпня 2021 р.

СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Бюджетний менеджмент

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 071 Облік і оподаткування

(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: Облік і оподаткування

(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Силабус введено в дію з 01.09.2021 року

Харків – 2021 р.

Розробник: Тофанюк О.В., доцент каф., к.е.н., доцент.
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри фінансів, обліку і оподаткування (№ 604)

Протокол № 1 від « 28 » серпня 2021 р.

Завідувач кафедри д-р екон. наук, проф.
(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Т.В. Калінеску
(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів вищої освіти (ЗВО):

ЗВО другого року навчання
ОП «Облік і оподаткування»

(підпис)

С.В. Пономарьова
(ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Тофанюк Ольга Володимирівна, доцент каф., к.е.н., доцент.

Викладає дисципліни: «Місцеві фінанси», «Податки і фіскальна політика», «Finance», «Оподаткування фізичних осіб», «Бюджетний менеджмент», «Облік і звітність в оподаткуванні». Сфера наукових інтересів: методи державного управління соціально-економічним розвитком регіонів; міжнародна та європейська інтеграція, євроінтеграція України; проблеми застосування сучасних економетричних методів у фінансах.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 2 семестр

Обсяг дисципліни: 4 кредитів ЄКТС / 120 годин, у тому числі аудиторних – 48 год., самостійної роботи здобувачів – 72 год.

Форма здобуття освіти – денна, заочна.

Дисципліна обов'язкова.

Види навчальної діяльності – лекції, практичні заняття, самостійна робота здобувача.

Види контролю – поточний, модульний та підсумковий (семестровий) контроль (іспит).

Мова викладання – українська.

Кореквізити – Бюджетна система, Податкова система.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: надання знань з організації та управління бюджетним процесом у державі, вивчення функцій та структури органів оперативного управління бюджетом, теоретичних основ організації виконання дохідної та видаткової частин бюджету; набуття вмінь ведення обліку виконання бюджету у фінансових органах, складання бюджетної звітності, контролю за виконанням бюджету, планування та прогнозування бюджету.

Завдання: вивченні завдань, функцій та структури органів оперативного управління бюджетом; засвоєнні теоретичних основ організації бюджетного процесу; формуванні теоретичних і практичних знань стосовно організації бюджетного процесу; оволодінні навичками з обліку виконання бюджету у фінансових органах та складання бюджетної звітності; оволодінні методами контрольної роботи фінансових органів щодо планування бюджетного процесу.

Компетентності, які набуваються:

Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Здатність організувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами законодавства та менеджменту підприємства.

Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.

Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства.

Здатність виконувати адміністративно-управлінські функції у сфері діяльності суб'єктів господарювання, органів державного сектору.

Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування.

Очікувані результати навчання:

Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління.

Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації.

Обґрунтовувати вибір оптимальної системи оподаткування діяльності суб'єкта господарювання на підставі діючого податкового законодавства.

Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень.

Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

Дотримуватися норм професійної та академічної етики, підтримувати врівноважені стосунки з членами колективу (команди), споживачами, контрагентами, контактними аудиторіями.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1. Необхідність та потреба ефективного управління бюджетними коштами країни. Сутність і роль бюджету. Значення, роль та місце органів оперативного управління бюджетом у системі органів центральної виконавчої влади

Тема 1. Сутність та складові бюджетного менеджменту

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Предмет та завдання курсу «Бюджетний менеджмент» та його роль у бюджетному процесі. Визначення бюджетного менеджменту. Об'єкт і суб'єкти бюджетного менеджменту. Предмет бюджетного менеджменту як навчальної дисципліни. Складові елементи організації бюджетного процесу. Органи управління бюджетом. Етапи і методи управлінської діяльності в бюджетному процесі. Складові бюджетного менеджменту: бюджетне планування, організація виконання бюджету, облік і звітність із виконання бюджету, контроль за виконанням бюджету.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 2. Бюджетний устрій та бюджетна система України

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Сутність і роль бюджету. Бюджет як економічна категорія. Характерні ознаки бюджетних відносин: всеохоплюючий і перерозподільчий характер, законодавче регулювання, фондний характер концентрації державних коштів. Бюджет як фінансовий план, склад і структура його доходів і видатків.

Методи, джерела і принципи формування доходів. Класифікація видатків та форми бюджетного фінансування. Бюджетний дефіцит. Його причини, наслідки та межі. Джерела покриття бюджетного дефіциту. Бюджет як централізований фонд грошових коштів держави. Організація і завдання управління бюджетними потоками.

Бюджетний устрій і бюджетна система. Основи бюджетного устрою: види бюджетів, принципи побудови бюджетної системи, розмежування доходів і видатків між бюджетами, взаємовідносини між бюджетами. Склад і структура бюджетної системи України.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 3. Органи оперативного управління бюджетним процесом

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Міністерство фінансів України - центральний орган державної виконавчої влади у сфері фінансової діяльності. Законодавчі документи, якими керується Міністерство фінансів України у своїй діяльності. Основні завдання Міністерства фінансів України, його функції та права. Вертикальна структура органів Міністерства фінансів. Структура центрального апарату міністерства. Головні фінансові управління обласних державних адміністрацій. Основні завдання, функції та права фінансових органів обласного рівня. Структура фінансового управління. Міські та районні фінансові відділи в Україні: головні завдання, функції, права, структура.

Законодавчі документи, якими керуються фінансові управління обласних державних адміністрацій, міські та районні фінансові відділи.

Державне казначейство, його призначення та функції.

Структура Головного управління Державного казначейства України. Вертикальна структура органів Державного казначейства.

Державна податкова служба України, її роль, завдання та функції.

Органи зовнішнього фінансового контролю.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 4. Доходи і витрати бюджетної системи України

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 6 годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Поняття про бюджетну класифікацію. Класифікація доходів бюджету. Класифікація витрат бюджету. Порядок зарахування доходів до державного бюджету. Бюджетний дефіцит і бюджетний профіцит. Державний борг і державні запозичення. Дефолт.

Розпис доходів і витрат складають відповідно до порядкових номерів надходжень і витрат бюджету. Порядкові номери (коди) і повні найменування доходів і витрат бюджету наведено у бюджетній класифікації.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 5. Бюджетний процес і бюджетне планування в Україні

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Економічні основи бюджетного планування. Бюджетне планування як складова фінансового планування, його зміст, принципи і завдання. Методи бюджетного планування. Рівні та етапи бюджетного планування. Вдосконалення бюджетного планування і регулювання бюджетів на основі розширення самостійності адміністративно-територіальних формувань.

Організація бюджетного планування. Підготовча робота до складання проекту бюджету. Характеристика основних етапів розробки проекту бюджету.

Порядок складання проекту Державного бюджету України. Інформація для прогнозних і планових розрахунків. Методологія складання проекту Державного бюджету.

Розгляд проекту Державного бюджету в Кабінеті Міністрів. Представлення проекту бюджету Верховній Раді України, його розгляд у комісіях і комітетах. Представлення проекту Державного бюджету на сесії Верховної Ради України. Порядок внесення доповнень і зауважень до проекту бюджету. Затвердження Державного бюджету. Закон про Державний бюджет, його зміст.

Порядок складання проектів місцевих бюджетів, їх взаємозв'язок із проектом Державного бюджету. Інформація для складання проектів місцевих бюджетів. Прогнозний, розрахунковий та кінцевий проекти місцевих бюджетів. Розгляд проекту бюджету в органах виконавчої і законодавчої влади, внесення в нього поправок і зауважень. Затвердження місцевих бюджетів.

Бюджетний регламент, його зміст, завдання та засади побудови. Затвердження бюджетного регламенту. Необхідність встановлення бюджетного регламенту на всіх рівнях бюджетної системи. Відповідальність органів законодавчої і виконавчої влади за порушення бюджетного регламенту. Відповідальність Міністерства фінансів України і фінансових органів за порушення бюджетного регламенту.

Завдання і методологія планування доходів бюджету. Інформаційне забезпечення планування доходів.

Планування видатків на економічну діяльність держави. Бюджетне фінансування інвестиційних проектів. Планування державних дотацій та субсидій.

Кошторисне планування. Основи кошторисного планування. Оперативно-мереживні показники, що визначають обсяг бюджетних асигнувань.

Норми і нормативи кошторисного фінансування. Структура кошторису. Види кошторисів. Планування видатків за окремими статтями кошторису.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Модульний контроль 1

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

Підготовка до модульного контролю.

Змістовний модуль 2. Оперативне управління бюджетним процесом та організація бюджетного планування в Україні. Управління бюджетним процесом у розвинутих країнах.

Тема 6. Організація виконання бюджету.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Поняття та принципи виконання бюджету. Органи, що забезпечують виконання бюджету, розподіл функцій між ними.

Платіжна система виконання бюджету.

Розпис доходів і видатків як основа виконання бюджету, порядок та терміни його складання, внесення змін та доповнень. Бюджетна класифікація доходів і видатків, її роль у бюджетному процесі та виконанні бюджету.

Система справляння доходів бюджету. Розрахунки юридичних і фізичних осіб із бюджетом. Документообіг, пов'язаний із мобілізацією доходів.

Податковий менеджмент. Основи та організація податкової роботи. Правове регламентування встановлення і справляння податків. Облік платників і надходжень податків. Порядок та форми розрахунків із бюджетом.

Звірка доходів між податковими органами і органами Державного казначейства.

Поняття бюджетного фінансування та його організація. Основні принципи фінансування витрат бюджету. Розпорядники коштів, їх права та обов'язки. Ступені розпорядників коштів Державного і місцевих бюджетів.

Методи і види фінансування із Державного бюджету. Методи: відкриття кредитів та перерахування бюджетних коштів із рахунка бюджету на рахунки розпорядників коштів. Фінансування за відомчою структурою. Фінансування через територіальні органи казначейства шляхом оплати рахунків і видачі готівкою. Інформація про територіальне розташування установ, підприємств, організацій і обсяги асигнувань та кошторисів видатків. Документообіг у процесі фінансування із Державного бюджету. Організація фінансування із місцевого бюджету. Документообіг у процесі фінансування з місцевого бюджету.

Касове виконання бюджету. Системи касового виконання бюджету: банківська, казначейська, змішана. Органи, які беруть участь у касовому

виконанні бюджету, розподіл функцій між ними. Касове виконання доходної частини бюджету. Грошові кошти бюджету. Джерела формування та напрямки використання грошових коштів бюджету. Касове виконання видаткової частини бюджету.

Регулювання міжбюджетних потоків.

Бюджетні трансферти. Субсидії, субвенції, дотації: порядок їх виділення та перерахування. Бюджетні позички, порядок їх видачі та погашення. Взаємні розрахунки між бюджетами, причини їх виникнення та порядок проведення. Документообіг. Взаємозалік коштів за фінансуванням у рахунок погашення недоїмки з належних до бюджету платежів. Мета і порядок їхнього проведення. Документообіг. Проведення вексельних взаєморозрахунків.

Вилучення коштів на користь Державного бюджету.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 7. Облік виконання бюджету.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Завдання бухгалтерського обліку бюджету у фінансових органах.

Функції бухгалтерських служб фінансових органів в організації обліку виконання бюджетів і кошторисів видатків установ, їхні особливості у фінансових органах різних ланок. Права і обов'язки головних бухгалтерів фінансових органів.

Організація синтетичного та аналітичного обліку виконання бюджету. Значення аналітичного обліку для оперативного керівництва (контролю) виконання бюджету. Бухгалтерські документи, порядок їх складання, перевірки й обробки. Облікові реєстри, їх роль у бухгалтерському обліку виконання бюджету. Хронологічний і систематичний записи. Порядок зберігання бухгалтерських документів і облікових реєстрів.

Баланс виконання бюджету, його будова.

План рахунків поточного бухгалтерського обліку виконання Державного та місцевих бюджетів України. Характеристика рахунків.

Облік грошових коштів і доходів бюджету. Рахунки, призначені для обліку грошових коштів і доходів Державного бюджету, Республіканського бюджету Автономної Республіки Крим і місцевих бюджетів. Аналітичний облік грошових коштів і доходів бюджету.

Облік видатків бюджету. Облік грошових коштів, перерахованих розпорядникам коштів у фінансових органах. Облік витрат, які здійснюють розпорядники коштів. Облік видатків бюджету на капіталовкладення. Облік касових видатків бюджету у фінансових органах. Облік бюджетних коштів, призначених для оплати рахунків і видачі готівкою.

Облік бюджетних позичок. Синтетичний і аналітичний облік видачі та погашення бюджетних короткострокових позичок.

Визначення результатів виконання бюджету. Річні заключення рахунків поточного обліку виконання бюджету, підготовча робота. Рахунки, призначені для відбиття результатів виконання бюджету. Складання заключного балансу з виконання бюджету. Особливості обліку виконання сільських і селищних бюджетів.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 8. Звітність про виконання бюджету.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Організація, види та форми бюджетної звітності. Періодичність бюджетної звітності. Склад документів бюджетної звітності, порядок їх складання, подання та затвердження.

Звітність розпорядників коштів про використання бюджетних коштів, одержаних із Державного та місцевих бюджетів.

Склад звітних документів, терміни і порядок їх подання.

Звітність органів Державного казначейства про виконання Державного бюджету. Склад звітних документів, терміни і порядок їх подання.

Звітність фінансових органів про виконання місцевих бюджетів. Склад звітних документів, терміни і порядок їх подання.

Порядок розгляду звіту про виконання бюджету держави.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 9. Контроль за виконанням бюджету.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Сутність та призначення фінансового контролю, його роль у виконанні бюджету. Види, форми та методи бюджетного контролю.

Органи бюджетного контролю, їх повноваження. Рахункова палата України, її функції, права і завдання. Структура Рахункової палати. Державна податкова адміністрація, її функції, права та структура. Державна контрольно-ревізійна служба в Україні, її завдання. Контрольно-ревізійне управління. Його функції та структура.

Податковий контроль та його організація в Україні. Облік платників податків та надходжень податків і обов'язкових платежів. Податкова звітність,

порядок і методи її перевірки. Камеральні перевірки податкових декларацій і звітів. Документальні перевірки правильності розрахунків із бюджетом. Оформлення результатів податкових перевірок.

Митний контроль. Митні органи України, їх функції та повноваження. Митне оформлення. Контроль митних органів за сплатою мита і митних платежів. Особливості контролю за переміщенням через митний кордон підакцизних товарів.

Контрольно-ревізійна робота з бюджету, її завдання та напрями. Організація і планування ревізій і перевірок. Порядок проведення ревізій фінансових органів щодо складання і виконання бюджету. Оформлення і реалізація результатів ревізій.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 10. Світовий досвід бюджетного менеджменту.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Ринкова економіка і бюджет держави. Суспільні блага в системі змішаної економіки. Еволюція бюджетної практики і бюджетної процедури. Концепція фіскального обміну і бюджет. Альтернативна методологія реалій та ідеалів.

Управління бюджетним процесом у розвинутих країнах. Демократичний вибір бюджетних пріоритетів. Політичний механізм бюджетних рішень. Органи оперативного управління бюджетом та бюджетного контролю.

Бюджетне планування. Економіко-аналітичні засади бюджетування. Методи програмного аналізу і раціоналізація розробки бюджетів. Програмно-цільові бюджети. Складання бюджетів „на нульовій основі”. Планування інвестицій за методом „затрати-вигоди”.

Виконання бюджету і бюджетний контроль. Методи контролю. Ревізійні органи законодавчої влади. Контроль за видатками. Забезпечення виконання намірів парламенту. Ефективність використання коштів. Регулювання міжбюджетних відносин.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Модульний контроль 2

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

Підготовка до модульного контролю.

5. Індивідуальні завдання

В якості індивідуального завдання передбачена самостійна розрахункова робота за варіантами.

6. Методи навчання

Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації (за необхідності), самостійна робота здобувачів другого рівня освіти за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники).

7. Методи контролю

Проведення поточного контролю, письмового модульного контролю, фінальний контроль у вигляді іспиту.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
<i>Змістовний модуль 1</i>			
Активність під час аудиторної роботи	0...1	5	0...5 (максимальна кількість балів за цим показником)
Виконання і захист практичних робіт	0...5	2	0...10
Модульний контроль	0...25	1	0...25
<i>Змістовний модуль 2</i>			
Активність під час аудиторної роботи	0...1	5	0...5 (максимальна кількість балів за цим показником)
Виконання і захист практичних робіт	0...5	3	0...15
Модульний контроль	0...25	1	0...25
Індивідуальна робота	0...15	1	0...15
<i>За семестр</i>			0...100

Прийнята шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
--	---

90-100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
01-59	незадовільно з можливістю повторного складання

Іспит проводиться у вигляді тестування. Тест складається з 30 питань закритого типу (за правильну відповідь на одне питання здобувач отримує 2 бали) та двох задач відкритого типу (максимальна кількість балів за відповідь на одну задачу – 20).

Під час складання семестрового іспиту здобувач має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74). Показати мінімум знань та умінь. Захистити всі практичні завдання та розрахункове завдання, розв'язати практичне завдання у білеті.

- Добре (75-89). Твердо знати мінімум, захистити всі практичні завдання, виконати розрахункову роботу, здати модульне тестування та поза аудиторну самостійну роботу. Уміти: визначити основні фактори, що обумовлюють розвиток бюджету; аналізувати основні напрями діяльності органів оперативного управління бюджетом; оцінювати ефективність бюджетної політики. Розв'язувати практичні завдання прикладного характеру.

Відмінно (90-100). Здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно». Досконально знати всі теми та уміти застосовувати їх.

9. Політика навчального курсу

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність.

10. Методичне забезпечення

Підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій, методичні рекомендації з проведення лабораторних робіт тощо, які видані в Університеті знаходяться за посиланням: http://library.khai.edu/library/fulltexts/doc/_001D7_Byudzhetniy.pdf

Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням: <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=362>

11. Рекомендована література

Базова

1. Бабич Т. С. Макрофінансове бюджетування : навч. посіб. / Т. С. Бабич, Т. В. Жибер ; за наук. ред. В. М. Федосова. - К. : КНЕУ, 2011. - 311 с.
2. Бліщук К. М. Державні та місцеві фінанси. Бюджетний процес : навч. посіб. / К.М. Бліщук, Л. Р. Михайлинин. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Львів, 2011. – 176 с.
3. Боярко І. М. Ефективність фінансів державного сектору економіки в системі управління соціально-економічним розвитком України : моногр. / І. М. Боярко, Н. А. Дехтяр, О.В. Дейнека. – Суми : Унів. кн., 2012. – 165 с.
4. Бюджетна система : підруч. / за ред. С. І. Юрія, В. Г. Дем'янишина, О. П. Кириленко. – Тернопіль : ТНЕУ, 2013. – 624 с
5. Бюджетна система: Навчальний посібник / [Баранова В.Г., Дубовик О.Ю., Хомутенко В.П. та ін.] за заг. ред. В.П. Хомутенко. – Одеса: Видавництво Бартенєва, 2014. – 392 с.
6. Бюджетний менеджмент / Н. Б. Ярошевич, Н. О. Шпак, В. Є. Матвійшин. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. – 224 с.
7. Бюджетний менеджмент : навч. посіб. / К. Ф. Ковальчук, Д. Є. Козенков, Н.П. Козенкова, С. П. Якубова. – Дніпропетровськ : Нова ідеологія, 2011. – 248 с.
8. Власюк Н. І. Місцеві фінанси : навч. посіб. / Н. І. Власюк, Т. В. Мединська, М.І. Мельник. – К. : Алерта, 2011. – 328 с.

Допоміжна

1. Клець Л. Є. Бюджетний менеджмент : навч. посіб. до практич. занять для студ. спец. 7.03050804 «Фінанси» всіх форм навчання / Л. Є. Клець ; Донбас. держ. машинобуд. акад. – Краматорськ, 2012. – 156 с.
2. Лопушинський І. П. Бюджетний процес в Україні : навч. посіб. / І. П. Лопушинський, Ю. С. Гаврилюк, Я. М. Казюк. – Херсон : Грінь Д. С., 2011. – 364 с.
3. Місцеві бюджети в умовах кризових явищ і реформування : [монографія] / за заг. ред. О. Л. Яременка. - Х. : ХІФ УДУФМТ, 2011. – 182 с.
4. Степанова А.М. Бюджетне регулювання в умовах інституційних перетворень // «Молодий вчений» – № 2 (17). – 2015. – С. 25-28.
5. Федосов В.М. Бюджетна система : підруч. / за наук. ред.В. М. Федосова, С. І. Юрія. – К. : Центр учбов. Літератури ; Тернопіль: Екон. думка, 2012. – 871с.

12. Інформаційні ресурси

1. Конституція України №254к/96ВР – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0>.
2. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi->

bin/laws/main.cgi?user=a&find=1&typ=21

3. Податковий кодекс України від від 02.12.2010 № 2755-VI – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

4. Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні" від 21.05.1997р. № 280/97-ВР (зі змінами і доповненнями). – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=280%2F97-%E2%F0>.

5. Закон України "Про місцеві державні адміністрації" від 09.04.1999р. № 586-14 (зі змінами і доповненнями) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=586-14>.

6. Закон України "Про оплату праці" від 24.03.95 р. № 108/95-ВР (зі змінами і доповненнями) – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=108%2F95-%E2%F0>.

7. Закон України "Про освіту" від 23.05.1991 року № 1060-XII (зі змінами і доповненнями) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1060-12>.

8. Закон України "Про прожитковий мінімум" від 15.07.1999 № 966-XIV (зі змінами і доповненнями) – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=966-14>.

9. Закон України "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010р. № 2464-VI (зі змінами і доповненнями) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>

10. Закон України «Про державну службу» від 16.12.1993 № 3723-XII (зі змінами і доповненнями) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3723-12>

11. Закон України Про музеї та музейну справу: від 29.06.1995р. №249/95–ВР. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

12. Закон України Про внесення змін до Закону України Про бібліотеки і бібліотечну справу: 16.03.2000 № 1561-III. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1561-14>

13. Закон України Про театри і театральну справу: від 31.05.2005р. № 2605-IV. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

14. Указ Президента України Про Положення про Державну казначейську службу України від 13.04.2011 № 460/2011. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/U460_11.html

15. Указ Президента України Про Міністерство доходів і зборів України від 18.03.2013 141/2013. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/141/2013>

16. Інструкція про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затверджена наказом Міносвіти України від 11.06.2007р. № 471. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0675-07>.

17. Наказ Міністерства праці та соціальної політики України і Міністерства охорони здоров'я України від 05 жовтня 2005р. №308/519 "Про впорядкування умов оплати праці працівників закладів охорони здоров'я та установ соціального захисту населення" (зі змінами і доповненнями). – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://mozdocs.kiev.ua/view.php?id=4792>.

18. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ» від 26.09.2005 № 557. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1130-05>.

19. Постанова Верховної Ради України "Про структуру бюджетної класифікації" від 12.07.1996р. № 327/96-ВР – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=327%2F96-%E2%F0>.

20. Постанова Кабінету Міністрів України "Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери" від 30.08.2002 № 1298. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1298-2002-%D0%BF>

21. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку виплати надбавки за стаж наукової роботи» від 14.04.2004 № 494. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/494-2004-%D0%BF>

22. Постанова Кабінету Міністрів України Про упорядкування структури та умов оплати праці працівників органів виконавчої влади, органів прокуратури, судів та інших органів від 09 березня 2006 року № 268. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

23. Постанова Кабінету Міністрів України Про упорядкування структури та умов грошового забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб від 07 листопада 2007 року № 1294. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.